

V&V Bericht

Informatiebulletin over actuele verkeers- en vervoersontwikkelingen | N°186 - Oktober 2017

STADS- EN STREEKVERVOER IN 2016 LICHT GEGROEID

In 2016 is het gebruik van bus, tram, metro en ov over water, gemeten in reizigerskilometers, met 2,7 procent gestegen. Bij de gedecentraliseerde treindiensten was de groei lager: 1,1 procent. Ter vergelijking: in 2016 groeide de automobiliteit met ongeveer een half procent en het NS-vervoer op het hoofdrailnet met twee procent. De groei in het stads- en streekvervoer valt lager uit dan in 2015. Toen ging het bij bus, tram en metro om 5,0 procent en bij regionale treindiensten om 9,2 procent. In dit V&V Bericht leest u meer hierover.

Tabel 1 toont voor de jaren 2014, 2015 en 2016 de toedeling van de reizigerskilometers per bus, tram, metro en ferry aan de verantwoordelijke ov-autoriteiten. In de laatste kolom wordt de groei in 2016 weergegeven. Opvallend is de

daling van 7,3 procent in Noord-Holland. Hier zijn twee redenen voor. In 2016 is de verantwoordelijkheid voor het Haarlemse deel van de Zuidtangent overgegaan naar de Vervoerregio Amsterdam. Dit scheelt 14 miljoen reizigerskilometers. Daarnaast is er in 2016 in Haarlem IJmond sprake geweest van een daling van 6 procent van het gebruik als gevolg van de langdurige sluiting van de Velsertunnel voor groot onderhoud.

De tabel laat verder zien dat Noord-Brabant, Groningen/Drenthe en Zeeland de sterkste groeiers zijn. In Flevoland en Friesland is de vervoeromvang nagenoeg gelijk gebleven. Ook valt op te maken dat de helft van alle kilometers wordt afgelegd in de twee vervoerregio's (Amsterdam en Metropoolregio Rotterdam Den Haag / MRDH).

De cijfers moeten nog worden opgehoogd voor gemiste reizigerskilometers. Deze kunnen worden veroorzaakt door uitgevallen of afwezige OV-chipkaartapparatuur (bij sommige onderaannemers, scholierenlijnen en buurtbuslijnen), en ook door reizigers die vergeten uit te checken. Verder moet worden bedacht dat mobiele chipkaartapparatuur geen gegevens voor reizigerskilometers genereert. Ten slotte worden de kilometers van grijs- en zwartrijders en van kinderen tot vier jaar niet geregistreerd. Rekening houdend met het voorgaande benadert de volgende schatting waarschijnlijk het best de werkelijke totale omvang van het aantal reizigerskilometers: 5,2 miljard in 2014; 5,4 miljard in 2015; en 5,5 miljard in 2016.

Regionale trein

Tabel 2 toont de aantallen reizigerskilometers afgelegd met de treindiensten die onder de verantwoordelijkheid vallen van provincies en vervoerregio's. Hieruit blijkt dat bij diverse treindiensten het gebruik is afgenomen, terwijl het bij andere juist is toegenomen. Ook bij regionale treindiensten is een ophoging op zijn plaats voor reizen die wel zijn gemaakt, maar niet zijn geregistreerd. Al met al zal het totaal in 2016 net onder de 1,2 miljard reizigerskilometers uitkomen.

Verantwoording

De beide tabellen zijn tot stand gekomen door de officiële cijfers van de ov-autoriteiten op te vragen. Alleen de gegevens over de Hoekse lijn (laatste volledige jaar wegens ombouw naar metro) en de treindienst Gouda-Alphen aan den Rijn zijn afkomstig van de vervoerder. De reizigerskilometers voortvloeiend uit het gebruik van de OV-chip-

Tabel 1. Toedeling van de reizigerskilometers (in miljoenen) per bus, tram, metro en ferry aan de verantwoordelijke ov-autoriteiten.

Ov-autoriteit	2014	2015	2016	groei 2016 in %
Groningen/Drenthe	244,7	255,8	271,5	6,1
Friesland	171,2	182,5	181,8	-0,4
Overijssel	100,5	106,0	110,0	3,7
Flevoland	125,3	138,0	137,9	-0,1
Gelderland	308,5	329,6	336,4	2,1
Utrecht	319,7	338,6	351,8	3,9
Noord-Holland	219,6	228,1	211,5	-7,3
Vervoerregio Amsterdam	1.235,4	1.318,9	1.365,6	3,5
Zuid-Holland	301,0	314,4	326,8	3,9
MRDH	1.229,3	1.283,0	1.303,7	1,6
Zeeland	97,2	92,3	97,5	5,7
Noord-Brabant	379,0	395,2	424,4	7,4
Limburg	161,2	155,3	158,2	1,9
Totaal	4.892,6	5.137,6	5.277,0	2,7

Tabel 2. Aantal reizigerskilometers (in miljoenen) afgelegd in regionale treinen in 2014, 2015 en 2016

Treindienst	2014	2015	2016	groei 2016 in %
Groningen–Delfzijl	30,9	34,5	33,4	-3,0
Groningen–Roodeschool	27,1	31,4	29,1	-7,3
Groningen–Nieuweschans/Veendam	67,8	71,2	75,9	6,5
Leeuwarden–Groningen	128,1	133,5	135,2	1,3
Leeuwarden–Stavoren	29,1	31,1	34,8	11,8
Leeuwarden–Harlingen	20,3	22,9	20,3	-11,1
Zwolle–Kampen	17,3	17,1	17,1	0,0
Zwolle–Emmen	73,6	91,8	85,3	-7,1
Almelo–Mariënberg/Hardenberg	3,9	5,2	4,5	-13,0
Zwolle–Enschede	*	129,8	136,7	5,3
Zutphen–Hengelo–Oldenzaal	39,3	50,5	49,8	-1,4
Apeldoorn–Zutphen	12,3	15,8	15,7	-0,6
Zutphen–Winterswijk	21,4	26,1	25,9	-0,5
Arnhem–Winterswijk	53,0	63,7	66,0	3,6
Arnhem–Tiel	11,3	13,7	14,3	4,5
Overig Overijssel/Gelderland	6,0	6,3	9,2	46,9
Arnhem–Doetinchem (Breg)	17,6	19,8	20,8	5,1
Ede–Wageningen–Amersfoort	31,6	37,6	39,6	5,2
Gouda–Alphen aan den Rijn (–Leiden)	18,1	18,8	18,7	-0,5
Dordrecht–Geldermalsen	44,8	47,1	46,3	-1,8
Rotterdam–Hoek van Holland	53,5	54,1	56,8	5,0
Roermond–Nijmegen	150,4	151,3	149,6	-1,1
Maastricht–Kerkrade	50,7	48,2	48,4	0,4
Totaal	908,0	1.121,3	1.133,4	1,1

* in 2014 was Zwolle–Enschede nog niet gedecentraliseerd.

kaart zijn vergeleken met cijfers van de Landelijke Product Regisseur, onderdeel van Serviceverlening Openbaar Vervoer, dat in opdracht van de vervoerders werkt. Vragen over verschillen leiden in enkele gevallen tot aanpassingen van cijfers, soms ook in eerdere jaren. De kwaliteit van de data is daarmee verbeterd ten opzichte van vorig jaar.

Verdere stappen

Stapsgewijs werkt CROW-KpVV toe naar een betere kwaliteit van de landelijke data over het regionale openbaar vervoer. Dat doen we onder meer door de cijfers van bus, tram, metro en regionale trein te schragen met data over aantallen instappers en over opbrengsten uit de OV-chipkaart en de overige verkoop van vervoerbewijzen. Daarnaast willen we bevorderen dat de berekening van de reizigerskilometers op een meer uniforme wijze tot stand komt, met uniforme rekenregels. Bijvoorbeeld bij de gevallen waar alleen de incheck bekend is en bij ritten gemaakt op een

papieren kaartje. Op die wijze ontstaat een completer beeld van de trends in het regionale openbaar vervoer.

Meer informatie

Eind 2017 brengt CROW-KpVV de 'Staat van het regionale openbaar vervoer' uit. Hierin worden voor verschillende onderwerpen aan de hand van cijfers de trends beschreven. Wilt u op de hoogte blijven van recente en toekomstige uitgaven? U vindt alles in de nieuwsbrief V&V Flits (www.crow.nl/vvflits).

Over CROW-KpVV

In opdracht van de gezamenlijke overheden voert CROW een KpVV-Meerjarenprogramma uit, met als doel een bijdrage leveren aan het competentier maken van de overheid op het gebied van mobiliteit. CROW-KpVV is actief op de volgende gebieden: Collectief Vervoer, Fiets (onder het merk CROW-Fietsberaad), Mobiliteit en Wegontwerp. In een breed netwerk met andere kennisinstututen en maatschappelijke organisaties is CROW-KpVV betrokken bij actuele ontwikkelingen in het decentrale beleid en verspreidt en borgt relevante kennis. CROW-KpVV signaleert nieuwe ontwikkelingen, geeft aan wat hun betekenis is en wat de gevolgen kunnen zijn.

Colofon

Voor meer informatie over dit onderwerp:

Gerard van Kesteren (CROW)
e-mail: gerard.vankesteren@crow.nl

uitgave

CROW-KpVV, Ede
Deze uitgave is gefinancierd uit het KpVV-Meerjarenprogramma dat CROW uitvoert namens de gezamenlijke overheden. CROW-KpVV heeft als doel een bijdrage leveren aan het competentier maken van de overheid op het gebied van mobiliteit.

vormgeving

Inpladi bv, Cuijk

druk

Impress, Woerden

productie

CROW media

contact

CROW klantenservice:
klantenservice@crow.nl of (0318) 69 53 15

bestellen

Deze uitgave is gratis te downloaden/
bestellen via www.crow.nl/K-D1186

**Praktische kennis
direct toepasbaar**